

Van ego naar dienstbaarheid

Lessen voor transformatie en leiderschap

Aansprekend boek over een charismatisch en inspirerend man

✍ Lambèrt de Kwant

Ed Vyasa Verhoeff is de grondlegger van *Blue Star Holland*. In 2002 kocht hij samen met zijn vrouw Shankari 't Zonnehuis om er een *Blue Star*-centrum van te maken met daarin het Nederlandse/Europese thuis van spiritueel leider Sri Vasudeva. Deze man is de oprichter en spirituele leider van *Blue Star Trinidad & Tobago* en de inspiratiebron voor de *Blue Star*-centra in Canada, Denemarken, Groot-Brittannië, Frankrijk, Ierland, Jamaica, Nederland, Roemenië en de Verenigde Staten. Sri Vasudeva werkte nauw samen met Ed Vyasa Verhoeff die in 2007 in 't Zonnehuis, in Loenen (Gelderland), de stoffelijke wereld verlaten heeft.

Met haar aansprekende boek geeft Odile Indu, die zeven jaar intensief met Ed Vyasa samenwerkte, deze erfenis door aan iedereen die leiderschap in het Zelf wil ontwikkelen. Leiderschap over eigen *mind* en emoties, leiderschap vormgegeven door contact met je diepste kern. Pas dan kun je leider voor anderen en over je eigen leven zijn. 'Veranderingen vinden plaats aan de oppervlakte van het leven, groei vindt plaats van binnenuit', zo zei hij eens. Toen ik nog in Olst/Wijhe woonde heb ik Ed Vyasa Verhoeff vaak meegemaakt tijdens mooie avonden en retreats in 't Zonnehuis in Loenen (onder Apeldoorn). Ik interviewde hem ook enkele keren en vergeet nooit de viering van mijn zestigste verjaardag in 't Zonnehuis. In het programma, dat zonder mijn medeweten werd samengesteld, speelden Ed en Shankari een belangrijke rol. Een onvergetelijke avond en de woorden van Ed zijn nog lang blijven natrillen. Zo was Ed!

Nu ik het boek lees vind ik het achteraf jammer dat ik niet meer van wat Ed leerde, in praktijk gebracht heb, maar mijn leven ging ook verder en ik maakte andere (spirituele) keuzes. Al lezend besef ik weer eens hoe uniek deze man was en hoeveel hij voor velen heeft betekend en ook nu nog, hoor ik!

Enorme stimulans

Ook de *satsangs* in 't Zonnehuis maakten veel indruk op mij, vooral als zijn spirituele leraar Sri Vasudeva de *sat-*

sang leidde. Het was mooi en ontroerend te zien en te voelen hoe hij en Ed op elkaar waren afgestemd en hoe veel energie dit genereerde. Steeds weer bleek hoe Vyasa intens genoot van het directe contact met Sri Vasudeva die al heel snel goede vrienden werden. Vyasa kon hem spreken, aanraken, ze maakten wandelingen waarbij tal van onderwerpen ter sprake kwamen. De *ashram* op Trinidad was voor Ed als een (tweede) thuis. Zijn spirituele ontwikkeling kreeg een enorme stimulans. De uitgebreide Vedische kennis, van o.a. de *Bhagavad Gita* en later de kennis, inzichten en ervaringen die Ed Vyasa opdeed in contact met Maharishi Mahesh Yogi en later met Sri Vasudeva (zie het boek: 'Zoek het Zelf in je')¹ zette hij uiteindelijk om in een 'nieuwe' managementtheorie waarbij het Zelf de leider is'.²

De manier waarop hij dat deed, heeft (ook tien jaar na zijn overlijden) nog niets aan kracht ingeboet. In dit boek wordt veel abstracte en diepgaande spirituele kennis omgezet in praktische inzichten en vertaald naar toepassingen in het dagelijks leven en in leiderschap. Ed Vyasa Verhoeff was ervan overtuigd dat, wanneer je je bewust bent dat veranderingen tot verruiming van je eigen bewustzijn kunnen leiden, veranderingen van inzicht niet meer bedreigend zijn, maar mogelijkheden bieden. Juist door het oude los te laten, ontstaan er nieuwe openingen.

De kracht van *paradigmaverschuivingen*, zoals hij dit proces noemde, wordt daarmee uitdagend, boeiend en verrijkend. Het onbekende wordt leuk en interessant om te onderzoeken. Door managers uit te dagen om op deze wijze open te staan voor veranderingen en verrijking, stimuleerde hij hen om zich vrij te maken van favoriete of vastgeroeste denkkaders... Van vooroordelen, hakken-in-het-zand-gedrag en van de gewoonte al dan niet opgelegde, vaststaande richtlijnen als uitgangspunt te nemen. Hij daagde hen uit open te staan voor en zich te richten op wat zich in het hier-en-nu afspeelt, in plaats van vast te houden aan oude pijn, machtsstrijd, eigenbelang, aan het bekende of aan status. De neiging om je slachtoffer te voelen van veranderingen die van buitenaf zijn opgelegd verdwijnt en dus is het niet meer nodig om je energie te stoppen in allerlei pogingen om de ander te overtuigen van je eigen gelijk.

Vyasa creëerde zo ultieme uitdagingen voor managers om de volledige verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen bewustzijnsverruiming ten behoeve van het veranderingsmanagement in de organisaties.

Het is opmerkelijk hoe hij zijn spirituele pad liep, hoe hij

‘Alle dingen die er gebeuren, die zijn er om jou **persoonlijk** te laten groeien’

in organisaties werkte, openstond voor iedereen, ongeacht achtergrond of status en de manier waarop hij wist te genezen van het hartinfarct en omging met zijn latere fatale ziekte.

Diepgaande spirituele citaten van grote leermeesters, verhalen van mensen wier leven door de inbreng van Ed Vyasa veranderde en anekdotes uit zijn leven brengen de persoon en de inhoud van het boek tot leven.³ Daardoor is het een persoonlijk boek en zinvol voor zowel mensen die hem gekend hebben en als voor hen die hem niet hebben gekend. De inhoud van dit boek neemt je mee op een zoektocht naar wie je *werkelijk* bent. Zowel voor degenen die nieuw zijn op het pad van zelfkennis als voor hen die hier al jaren mee bezig zijn kan dit boek een mooie aanvulling zijn op hun levensweg.

Kwantumgenezing

Wat Vyasa hier de ‘plotselinge verruiming in bewustzijn’ noemt, koppelt hij verderop in het boek ‘Veranderingsmanagement in de gezondheidszorg’⁴ aan het kwantumveld en de kwantumsprong. Hij was diep onder de indruk van het boek ‘Kwantumgenezing’ van Deepak Chopra. Het was één van de meest in het oog springende boeken, waardoor hij vanaf de begintijd van zijn eigen spirituele ontwikkeling geïnspireerd was. Voor veel managers was kwantumgenezing, zeker in die tijd, een volstrekt nieuw begrip. De meesten van hen zullen dan ook geen workshop verwacht hebben waarin werd verteld, dat het lichaam een eigen intelligentie heeft, die ervoor zorgt dat alle cellen in het lichaam steeds maar weer vervangen worden. Een proces waarbij iedere cel de kennis in zich heeft hoe dit te doen. Hoe moest je dit in vredesnaam vertalen naar de organisatie waarin ze werkten?

Deed het er dan werkelijk toe dat je lichaam van vandaag niet je lichaam van gisteren is? En dat na een aantal jaren je lichaam volledig vervangen is? Of, naar een uitspraak van Herakleitos: *dat je niet twee keer in dezelfde rivier kunt stappen omdat er steeds vers water doorheen stroomt*. En waarom was het belangrijk om te weten dat de intelligentie van het lichaam in zijn geheel voortdurend die veranderingen stuurt? Zonder die intelligentie zou de materie van het lichaam slechts doelloos, vormloos en chaotisch zijn. De intelligentie die het lichaam bouwt is als een architect die uit een hoop doelloze stenen een huis creëert.

Chopra laat in zijn boek zien dat *kwantumgenezing* tot de diepste kern gaat van het systeem van lichaam en geest: die kern noemt hij het *kwantumveld*.

Daarin ligt de kiem voor genezing. Om daar te komen en te leren de genezende respons op te wekken moeten we grovere niveaus van het lichaam zoals de cellen, de weefsels, de organen, de orgaanstelsels, passeren en ons begeven naar het punt waar geest en materie in samen komen: de *Bron* waaruit alles ontstaat. De *Bron* waar Vyasa een opperste spirituele betekenis aan verbindt en die hij dan ook met een hoofdletter schrijft. Hij vergeleek een organisatie graag met het functioneren van een lichaam, een organisme; een invalshoek die tekenend was voor zijn holistisch denken. Daarom was de theorie over de *kwantumgenezing* van Chopra zo bruikbaar. Wat voor Chopra belangrijk is als de kern van *genezingsprocessen*, was voor Vyasa net zo belangrijk in *veranderingsprocessen* in organisaties.

Vyasa ontmoet Sri Vasudeva

In 1998 ontmoette Vyasa voor de eerste keer Sri Vasudeva die (net als Maharishi Mahesh Yogi) de verlichte staat van zelfverwezenlijking had bereikt. Het klikte meteen tussen hen. Sri Vasudeva werd zijn volgende spirituele leermeester. Hiermee begon een nieuwe fase in zijn ontwikkeling. Waar hij in de vorige fase, toen hij nog zo intensief met Maharishi Mahesh Yogi en *Transcendente Meditatie* (TM) verbonden was, zich vooral intellectueel uitgedaagd voelde, volgde er nu een periode waarin ook zijn *hart* openging. Vanaf dat moment kon hij verder bouwen op de degelijke en brede basis uit zijn TM-tijd. Vyasa voelde zich direct verbonden met Sri Vasudeva en diens missie ‘*de wereld transformeren door zelftransformatie*’. Hij herkende daarin volledig de visie die hij zelf in de loop van de jaren had ontwikkeld en die ten grondslag lag aan al zijn inspanningen. Vyasa richtte zich niet op grote wereldprojecten of politiek als middel om maatschappelijke veranderingen te bewerkstelligen. Zijn ultieme doel was wel degelijk groot en groots: *wereldvrede*; hij ging niet voor minder.

Hij speelde voortdurend met dit thema en hij gebruikte er, afhankelijk van degenen met wie hij te maken had, allerlei invalshoeken voor: ‘*de wereld transformeren door zelftransformatie*’, ‘*geluk in mensen, zowel in werk als privé, waarbij het Zelf de leider is*’, ‘*onvoorwaardelijke liefde: basis voor wereldvrede*’ of ‘*op weg naar wereldvrede, door een kleine stap in organisaties*’, etc. Deze zijn allemaal terug te voeren op die ene, diepgewortelde wens naar wereldvrede. Vyasa had heel duidelijk de transformatie van het individu voor ogen als *dé* manier om wereldvrede te bereiken. Daarin pasten geen opgelegde *top-down* benaderingen met hoogdravende, pretentieuze projecten. Hij werkte met de individuele mens. Omdat voorbeeldgedrag cruciaal is om mensen te inspireren zichzelf te veranderen, was hij veel met leiders bezig in organisaties. Zij zaten immers op posities waar hun gedrag breed in de organisatie gezien kon worden. Uiteraard volgde hij intussen zijn eigen weg van zelftransformatie met een krachtige focus en hij liet geen mogelijkheid onbenut om anderen aan te sporen dat óók te doen.

Worden als zijn leermeester

De uitstraling, kennis, eenvoud, liefde en focus van Sri Vasudeva spraken hem enorm aan. Van hem wilde Vyasa zo veel mogelijk leren. Wat hij in Sri Vasudeva aantrof wilde hij ook in zichzelf vinden, zodat hij kon zijn zoals zijn nieuwe leermeester. Dat dreef hem voort in alles wat hij deed. Datzelfde verlangen had hij ook gekend in zijn respectvolle, zij het wat meer afstandelijke, relatie

Ed Vyasa Verhoeff (1948–2007): econoom met doctoraat geneeskunde; adviseur in ‘veranderingsmanagement’ vanuit organisatie-advieswerk; centrumleider, *satsang*-host en spiritueel inspiratiebron voor velen...

met Maharishi; maar het directe en persoonlijke contact met Sri Vasudeva leek hem wel vleugels te geven. Ze konden samen wandelen, overleggen, plannen bedenken, bellen, e-mailen, workshops geven, retreats voorbereiden. Het intense contact dat beiden met elkaar hadden gaf Vyasa de gelegenheid om voortdurend zijn observaties van en relatie met Sri Vasudeva te gebruiken om het bewustzijn en de kracht van Sri Vasudeva in zichzelf te vinden. Bovendien stelde het hem in de gelegenheid om hetgeen hij bij zijn leermeester en vriend zag, ook zelf toe te passen.

Zonnige zomerfoto van 't Zonnehuis in Loenen

De start van Blue Star Holland

Met zo mogelijk nog meer enthousiasme dan waarmee hij zijn spirituele pad al vormgaf tijdens zijn TM-tijd, ging hij verder op de ingeslagen weg. Vyasa en Shankari nodigden Sri Vasudeva uit om naar Nederland te komen. Hun huis in Malden werd opengesteld voor de eerste Blue Star-retreat in Nederland met Sri Vasudeva in mei 1999. Het werd een groot succes en voor veel deelnemers gaf het een enorme impuls aan hun spirituele ontwikkeling. Vyasa's al jaren sluimerende verlangen naar een eigen spiritueel centrum kreeg in 2002 vorm met de aankoop van 't Zonnehuis, een voormalig familiehotel in Loenen, waaraan hij het predicaat 'centrum voor leiderschap' gaf. Vanaf de allereerste dag stelden hij en Shankari 't Zonnehuis ter beschikking aan Blue Star Holland. Sri Vasudeva kreeg er zijn eigen, strikt voor hem gereserveerde kamer.

Via talloze workshops, zowel in het bedrijfsleven als daarbuiten, heeft Vyasa veel van de spirituele kennis van Maharishi Mahesh Yogi maar ook van Sri Vasudeva voor anderen inzichtelijk gemaakt. In zijn laatste boek 'Gratis maar niet voor niets: energiek leiderschap in de praktijk'⁵ beschrijft hij de kern van innerlijk en spiritueel leiderschap, waarin de kenner zowel Vyasa's geïntegreerde inzichten over spiritueel leiderschap tijdens de TM-tijd opgedaan als die uit zijn Blue Star-tijd kan herkennen. Een aantal mensen noemden dit boek in de interviews een spiritueel handboek vol inzichten, praktische tips en oefeningen voor de toepassing van spiritualiteit in het dagelijks leven.

De laatste levensfase

In 2006 bleek Ed Vyasa een inoperabele hersentumor te hebben, waaraan hij later zou overlijden. Eerder had hij al een zwaar hartinfarct, waarvan hij spoedig herstelde. Het bericht over Vyasa's ziekte veroorzaakte in Blue Star

een gigantische schok. Maar er was ook heel veel hoop; hij had immers bij zijn genezingsproces van het hartinfarct zeer intensief ervaren welke krachten er in het Zelf verborgen liggen en hoe hij deze kon gebruiken om zijn lichaam te genezen. Zijn zieke periode werd door iedereen in zijn omgeving als een heel bijzondere tijd ervaren, vooral door zijn uitstraling tot op het laatst. Als er bezoek kwam, werd er plek gemaakt, en zo konden velen aan Vyasa's ziekbed zitten. Vaak was er diepgaand oogcontact, in diepe stilte, wederzijds respect en verbinding. Vyasa speelde dan met een ring die iemand om zijn of haar vinger had. Soms vroeg hij wat of zei hij iets: 'Jullie mogen gerust huilen als ik sterf, maar bedenk dat ik gelukkig ben.'

Er was zo'n intense vrede en sereniteit om hem heen dat het voor meer mensen bijna onmogelijk was om verdrietig weg te gaan, ook al was het duidelijk dat het een laatste samenzijn was. Wat moet het mooi geweest zijn voor Vyasa dat een van die vrienden later schreef: En als ik het nog niet geloofde, dan zeker na dit afscheid: *er is leven na dit leven en we ontmoeten elkaar opnieuw.* De workshop van Vyasa over geboorte, sterven en dood was in zijn beleving werkelijkheid geworden: alleen de buitenste cirkel sterft: het grofstoffelijke veld, het fysieke lichaam. Dat zijn terminale fase ook als een workshop gezien kon worden, en wel als een hele bijzondere, wordt weergegeven in een paar, maar zeer treffende woorden door één van zijn goede vrienden. 'Jouw krachtigste workshop was wel jouw ziekte. Je liet zien wat je aan zoveel mensen hebt geleerd. Als ik iemand in zijn kracht, zijn spirit, zijn Bron heb zien blijven, dan ben jij het wel.' Degene die hem gedurende die intense weken zo liefdevol en onvoorwaardelijk verpleegd heeft, die schreef: 'De manier waarop Vyasa zijn leven nu leeft, wetende dat hij binnen afzienbare tijd overgaat naar een andere dimensie, dat maakt dat zijn verlangen om in liefde alles en iedereen in deze wereld los te laten steeds meer en meer vorm krijgt. Alles wat het leven hem op dit moment geeft accepteert hij in volledige liefde. Hierin is Vyasa een perfect en liefdevol voorbeeld voor ieder mens.' Op 9 september 2007 verliet Vyasa vredig zijn Aardse bestaan.

Zonder Vyasa's fysieke aanwezigheid was er een grote leegte ontstaan in Blue Star Holland. Maar alles blijft bewegen, niets blijft stilstaan, iets dat Vyasa vaak in zijn workshops en lezingen gebruikt had om mensen zelf in beweging te krijgen. Maar Blue Star Holland stond. Als grondlegger had hij daar alles voor gegeven wat hij kon. Blue Star was sterk genoeg in haar basis om verder te gaan. Ed Vyasa had zijn levensmissie vervuld. ●

Noten (annex literatuurverwijzingen)

- 1 Sri Vasudeva: **Zoek het Zelf in je; een ontdekkingsreis naar de Bron.** Uitgeverij Tattwa, 2000. [Paperback van 191 blz.]
- 2 Ed Verhoeff en Coos Visser: **Het Zelf als leider; veranderingsmanagement gebaseerd op de eeuwenoude wijsheid van de Veda.** Milinda Uitgevers, 1998. [Paperback van 272 blz.]
- 3 Odile-Indu Koninx: **Van ego naar dienstbaarheid; lessen voor transformatie en leiderschap.** Uitgeverij Tattwa, 2018. [Paperback van 234 blz.] Het boek kan ook worden besteld bij Odile-Indu zelf, via e-mail: indu.book.vyasa@gmail.com.
- 4 Ed Verhoeff: **Veranderingsmanagement in de gezondheidszorg.** Milinda Uitgevers, 1991. [Paperback van 175 blz.]
- 5 Ed Verhoeff: **Gratis maar niet voor niets: energiek leiderschap in de praktijk.** Uitgever: Agnim BV, 2004. [Paperback van 150 blz.]